

İhaleyi alan Firmanın kesin teminat mektubu sunduğu sözleşmenin eki yapım işleri şartname madde gereği SGK kurumundan kesin teminatın iadesi için ilişiksiz belgesi alınarak davalı kuruma teslim edildiği akabinde şifai talepler üzerine teminat mektuplarının davacıya iade edilmediği davalı kuruma yazılı müraacatta bulundukları ve teminat mektuplarının iade edilmeyeceğinin bildirildiği davacının bu tarihten sonra muhtelif tarihlerde kesin teminat mektubu komisyonu

ödediği yapım işleri genel
şartnamesine rağmen davacıya
iade edilmeyen kesin teminat
mektubunun aynen iade
edilmesinin sağlanması aksi
halde kesin teminat
mektuplarının hükümsüz
sayılmasına davalının
suiniyetli davranışı sonucu
haksız olarak bankaya ödemiş
oldukları *TL' nin dava
tarihinden itibaren işleyecek
ticari reeskont faizi ile
birlikte davalıdan tahsiline
için dava kararı

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

3. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO: 2019/1499

KARAR NO: 2021/827

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

K A R A R

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 8. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 27/06/2019

NUMARASI: 2017/641 E – 2019/523 K

DAVANIN KONUSU: Teminat mektubu iadesi-alacak

KARAR TARİHİ: 18/03/2021

Yukarıda tarafları ve konusu yazılı bulunan dava ile ilgili olarak, ilk derece mahkemesince verilen kararın istinaf edilmesi sebebiyle , dava dosyası üzerinde yapılan inceleme sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Davacı vekili dava dilekçesinde; davacı firmanın 20/10/2011 tarihinde davalı ile akdetmiş olduğu sözleşme ile davalının **ihaleye** çıkartmış olduğu Sarıyer İşlertme Müdürlüğü Elektrik Tesis İşleri işinin yapımını üstlendiği, sözleşme ile birlikte ... Bankası A.Ş. Beylikdüzü-Beykent şubesinden alınan 18/10/2011 tarihli 419.250,00 TL kesin teminat mektubu verildiği, sözleşmenin 10.2 md göre davalı kuruma ... Bankası Çatalca Şubesince düzenlenen 13/04/2012 tarihli 10.000,00 TL bedelli kesin teminat mektubu ile ... Bankası A.Ş. Taksim şubesince düzenlenmiş 10.05.2012 tarihli 30.000,00 TL kesin teminat mektubu sunulduğu, sözleşmenin eki yapım işleri şartnamesinin 45.2 md gereği 18/06/2015 tarihinde SGK kurumundan kesin teminatın iadesi için ilişiksiz belgesi alınarak davalı kuruma 07/07/2015 tarihinde teslim edildiği, akabinde şifai talepler üzerine teminat mektuplarının davacıya iade edilmediği, davalı kuruma 07/07/2015 ve 14/07/2015 tarihleri yazılı müracaatta bulundukları ve teminat mektuplarının iade edilmeyeceğinin bildirildiği,davacının bu tarihten sonra muhtelif tarihlerde ... Bankası Taksim şubesine 31 adet dekont ile 20.898,80 TL kesin teminat mektubu komisyonu ödediği, yapım işleri genel şartnamesine rağmen davacıya iade edilmeyen 3 adet kesin teminat mektubunun aynen iade edilmesinin sağlanması,aksi halde kesin teminat mektuplarının hükümsüz sayılmasına, davalının suiniyetli davranışı sonucu haksız olarak bankaya ödemiş oldukları 20.898,80 TL' nin dava tarihinden itibaren işleyecek ticari reeskont faizi ile birlikte davalıdan

tahsiline karar verilmesi talep ve dava etmiştir. Davacı vekili ıslahla davadaki talebini 28.369,09 TL'ye çıkararak eksik harcı ikmal etmiştir. Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; taraflar arasında akdedilen sözleşmenin eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 45. maddesinin "Taahhüdün, sözleşme ve **ihale** doküman hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesinden ve varsa işe ait eksik ve kusurların giderilerek geçici kabulün onaylanmasından ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların yarısının; kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra ise kalanının yükleniciye iade edilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişkisizlik belgesi getirmesi zorunludur" hükmünü içerdiğini, sözleşme hükmünün çok açık ve yoruma ihtiyaç duyulmadığını, davacı şirketin , ileri sürdüğü iddialarının aksine, sözleşme ve **ihale** dokümanı hükümlerine riayet etmediği, çünkü kendi işçisinin alacağını ödemediğinden işçinin davalı şirkete karşı dava açtığı, davalı şirketin dava sonunda bu işçiye ödeme yapmak durumunda kalacağını, yani davacı şirketin davalı şirkete borcu bulunduğunu, taraflar arasında akdedilen sözleşmelere göre davacı şirketin işçilerinin iş kanunu ve sosyal güvenlik hukuku yönünden doğacak alacak ve tazminatlarının ödenmesinden davacı şirketin sorumlu olduğunu, davalı şirketin, davacı şirkete sözleşme uyarınca ödenmesi gereken bedelleri fatura karşılığı ödemiş olduğunu, davacı şirketin de kendi işçilerinin hak ve alacaklarını hem yasal mevzuat hem de sözleşme uyarınca ödeme zorunluluğu bulunduğunu, davacı şirket işçisinin davalı şirket aleyhine açmış olduğu dava, davacı şirketin işçisine eksik ödeme yapmış olduğunu gösterdiğini, davalı şirket kayıtlarına göre davacı şirketin işçisi ...'in davalı şirket aleyhine İstanbul 13. Mahkemesinin 2013/330 E sayılı dosyasında dava açıldığını, başka işçilerin de dava ve icra takibi başlatacak olmaları muhtemel olduğunu, davacının sözleşme hükümleri gereği kendi işçisinin alacaklarının ve tazminatlarının ödenmesinden sorumlu olacağını açık olduğunu, işçilik alacaklarını ödemeyen davacının sözleşme yükümlülüklerini

yerine getirmiş olduğundan bahsedilmeyeceğini, davacının sözleşme hükümlerine riayet etmemesi, işçilerinin alacaklarını ödememiş olması nedeniyle davalı şirketin teminat mektubunu iade etmemesi yasa ve sözleşme hükümlerine uygun olduğunu, davalı şirketin sözleşmesel hakkı kötüye kullanmadığının açık olduğunu, bu nedenle davacı şirketin açmış olduğu davanın sözleşme hükümleri, mevzuat ve içtihatlar doğrultusunda reddi gerektiğini, Bursa 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2012/62 E, 2013 157 K sayılı Yargıtay temyiz incelemesinden geçerek kesinleşen emsal kararında da davalı ... şirketi aleyhinde yürütülen ve henüz sonuçlanmamış icra takipleri ve Bursa İş Mahkemesi kalemlerinde açılmış bulunan kıdem tazminatı vs. işçilik alacaklarına ilişkin derdest davaların varlığı nedeniyle davacı yüklenici firmanın açtığı teminat mektubunun hükümsüzlüğüne ilişkin dava reddolunduğunu, Bursa 4.Asliye Ticaret Mahkemesinin 2012/175 E, 2014/3 K. sayılı kararında da teminat mektubunun hükümsüzlüğü ve iadesi davası reddolunduğunu, İstanbul 7.Asliye Ticaret Mahkemesinin 2015/150 E, 2016-18 K. sayılı 19.01.2016 tarihli kararında başka bir şirketin davalı şirkete karşı açmış olduğu kesin teminatların iadesi davası reddedildiğini, yine davalı şirketin taraf olduğu İstanbul 2.Asliye Ticaret Mahkemesinin 2014/45 E, 2015/139 K sayılı 25.03.2015 tarihli kararında da başka bir şirketin davalı şirkete karşı açmış olduğu kesin teminatların iadesi davası reddedildiğini, İşçilerin hak ve alacaklarının ödenmesinden davacı şirket sorumlu olduğunu, bu ödemelerin zamanında yapılmamış olması nedeniyle davalı şirket bu bedelleri ödemek zorunda kalacağından ve sonra davacı şirkete rücu edeceğinden davacı şirketin davalı şirkete hala borcunun bulunduğunun ortada olduğunu, sözleşme gereği yüklenicinin **ihale** makamı olan davalı şirkete borcu bulunduğu sürece teminatları iade etmemesi sözleşmeye ve hukuka uygun olup, davacı tarafın hukuka aykırı tüm iddia ve taleplerinin haksız ve yersiz olduğu belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir. Davada, yüklenici davacı firmanın sözleşme uyarınca yüklendiği iş için sunduğu teminat mektuplarının hükümsüz kaldığının tespiti ile teminat

mektuplarının iadesi ,ayrıca banka komisyon ücreti talep edilmiştir. Dava, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 90 ve devamı maddeleri çerçevesinde açılmış tespit- iade davası niteliğindedir. Davada **ihale** sonrası imzalanan şartname gereği sözleşmenin 10.1 maddesinde davacı tarafından ... Bankası A.Ş. Beylikdüzü-Beykent şubesinde düzenlenen 18/10/2011 tarihli 419.500,00 TL miktarlı kesin teminat mektubu verildiği, yine, sözleşmenin 10.2 maddesinde ... Bankası Çatalca şubesinde düzenlenmiş 13/04/2012 tarihli 10.000,00 TL ek kesin teminat mektubu ile ... Bankası A.Ş. Taksim şubesinde tanzim edilen 10/05/2012 tarihli 30.000,00 TL kesin teminat mektubunun davalıya verildiği görülmüştür. Davacının üstlenmiş olduğu **ihale** işinde 28/12/2012 tarihinde geçici kabul, 18/03/2014 tarihinde de kesin kabul tutanaklarının imzalandığı, bu tutanakların onaylandığı, ancak davalının İstanbul 13. İş Mahkemesinin 2013/330 Esas sayılı dosyasına ilişkin işçilik alacağı davası nedeniyle teminat mektuplarının iade edilmediği anlaşılmıştır. Mahkeme, alınan bilirkişi raporunda, dava dışı işçi ...' in İstanbul 13. İş Mahkemesinin 2013/330 Esas sayılı dosyasıyla açmış olduğu işçilik alacağı davasının, davaya konu edilen **ihale** işiyle alakasız olduğu, dava dışı işçinin Büyükçekmece Belediyesi tarafından **ihalesi** yapılan başkaca bir işte çalıştığını, eldeki olayla herhangi bir ilişkisi olmadığı, davaya konu edilen 3 adet komisyon mektubunun iade edilmesi halinde; teminat mektuplarının iade edilmeyeceğinin tarihten itibaren teminat mektupları devre komisyonları gider toplamının 28.369,09 TL olduğunun belirlendiğini, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 90/1 maddesi; "İşverenlerin hakedişleri, Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise **ihale** konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hakedişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü

devir, temlik ve el değiştirme, Kurum alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder." şeklinde düzenlendiği, uyuşmazlığa konu edilen dava dışı işçinin alacak talebine ilişkin davanın somut olayla herhangi bir bağının olmadığına ilişkin tespitler de göz önünde bulundurulurarak davalının elinde bulundurduğu teminatları iadesi ile davacı zararını isteyebileceği gerekçesiyle; " Davanın kabul  ile, dava konusu 3 adet; (... Bankası Beylikdüzü Beykent şubesinden verilen 18.11.2011 tarihli, ... mektup no'lu ve 419.250 TL bedelli, ... Bankası Çatalca şubesinden verilen 13.04.2012 tarihli, ... mektup no'lu ... mektup no'lu ve 10.000 TL bedelli ve ... Bankası Taksim şubesinden verilen 10.05.2012 tarihli ve 30.000 TL bedelli) teminat mektubunun hükümsüz kaldığının tespiti ile davalı tarafça davacı yana iadesine, ayrıca 28.369,09-TL nin dava tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte davalıdan alınıp davacıya verilmesine"karar verilmiştir. Kararı davalı vekili istinaf etmiştir.İstinaf dilekçesinde;bilirkişi raporunun hatalı olduğunu ve itirazlarının değerlendirilmediğini,dava dışı işçiye ait açılan dava dosyalarının getirtilip incelenmesi gerektiğini,şartnamenin 45.maddesi de gözetilerek davacının kendi işçisinin işçilik alacaklarının ödenmesinden sorumlu olduğunu,bu nedenle teminat mektuplarının iade edilmemesinin yasa ve yönetmelik hükümlerine uygun olduğunu,davanın reddi gerektiğini,bu konuda Yargıtay 23.HD.Başkanlığının 22/12/2014 tarihli ve 2014/2902 E.2014/8360 K.sayılı emsal karar bulunduğunu,ayrıca mali müşavir bilirkişiden rapor alındığı,eksik inceleme yapıldığını,elektik mühendisi ve hukukçu bilirkişiden oluşan heyetten itirazları doğrultusunda rapor alınması gerektiğini belirterek,kararın kaldırılmasını talep etmiştir. Alınan bilirkişi raporunda işçilik alacağı davası açan dava dışı işçi ...'in Büyükçekmece belediyesinin cadde ve sokak aydınlatma işini yüklenmiş olan davacı şirketin 01 nisan 2013-10 mayıs 2013 tarihleri arasında çalışanı olduğu, ...'in davacının başka işlerinde çalışanı olduğu,ancak Sarıyer İşletme Müdürlüğü Elektrik Tesis İşlerinde çalışmadığı

,dava konusu **ihale** işinde de dava dışı işçinin çalışmadığı anlaşıldığından,söz konusu **ihale** ile ilgili işte davacı çalışanı olmayan dava dışı ...'in işçilik hakları davasının ,davacının teminat mektuplarının iadesini engeller etkisi bulunmadığı açıktır. Bu nedenle dava dışı işçinin işçilik haklarına dair davasının, dava konusu **ihale** işi ile ilgisi olmadığından, teminat mektuplarının iadesi ve komisyon giderlerine dair zararın tazminine ilişkin mahkemenin kararının usul ve hukuka uygun olduğu anlaşılmıştır. Bu itibarla, ilk derece mahkemesince verilen kararda mahkemenin vakıa ve hukuki değerlendirmesi bakımından usul ve esas yönünden yasaya aykırı bir durum bulunmamasına göre, davalının istinaf başvurusunun HMK 353/1-b-1 maddesi uyarınca reddine karar verilmesi gerekmiştir.

K A R A R: Yukarıda açıklanan nedenlerle; Davalının istinaf başvurusunun HMK 353/1-b-1 maddesi uyarınca reddine, Alınması gereken 33.309,26 TL karar ve ilam harcından, peşin alınan 8.327,32 TL harcın mahsubu ile bakiye 24.981,94 TL'nin davalıdan alınarak hazineye irat kaydına, İstinaf yargılama giderlerinin istinaf eden üzerinde bırakılmasına, İstinaf sebebiyle yatırılan gider avansı bakiyesi varsa karar kesinleştiğinde istinaf edene ilk derece mahkemesince iadesine, Dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda gerekçeli kararın taraflara tebliğinden itibaren 2 hafta içerisinde Yargıtay'da temyiz yolu açık olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 18/03/2021